

مطالعات اجتماعی؛
پایه هفتم،
دوره اول متوسطه

دبیر: شبنم سرآمد







درس ۱۱

تنوع آب و هوای ایران

محیط طبیعی ایران متنوع است

😊 در هر ناحیه از کشور ما پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی پدید آمده است.



ناحیه کوهستانی

مشخصات ناحیه کوهستانی:

وجود کوه های مرتفع، دمای
هوا نسبت به مناطق همجوار
پایین تر؛

پوشش گیاهی: علف زار، بوته
زار و درختانی چون اُرس
حیوانات پستانداری چون:
میش، قوچ، روباه و...



ناحیه کوهستانی

درخت اُرس یا نوعی سرو کوهی در ناحیه
کوهستانی:.



ناحیه معتدل و مرطوب

مشخصات ناحیه معتدل و

مرطوب:

ناحیه جلگه ای که به صورت نوار باریک در امتداد دریای خزر است.

اعتدال دمای هوا و رطوبت زیاد
پوشش گیاهی: درختان پهن برگ از
نوع بلوط، سپیدار، راش، افرا و...
حیوانات: خرس، دارکوب، گراز و...



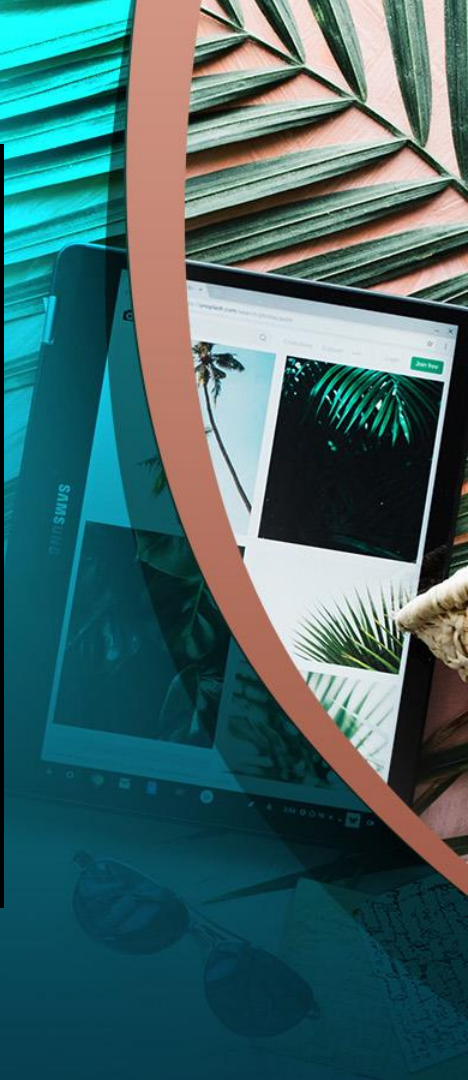
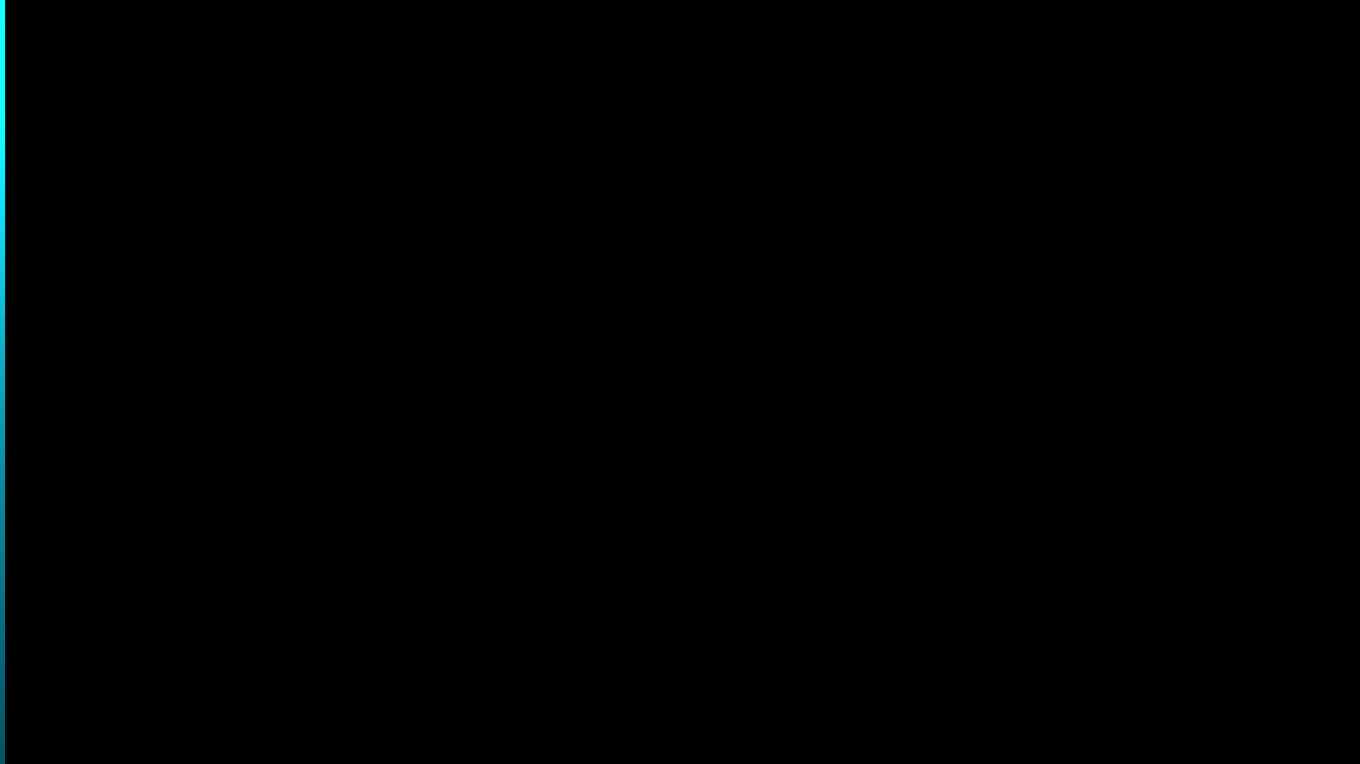
ناحیه گرم و شرّجی

مشخصات ناحیه گرم و شرّجی:

تابستان گرم و زمستان معتدل. مقدار بارش کم. به علت رطوبت دریا، هوا شرّجی است. پوشش گیاهی: جنگل های همیشه سبز حرا (در استان هرمزگان) نیاز به آب شیرین ندارند.

حیوانات: مرغ دریایی، انواع آبزیان: خرچنگ، نوعی از صدف، دوزیستان: تمساح (کروکودیل)





ناحیه گرم و خشک

مشخصات ناحیه گرم و خشک:

گرمای شدید در تابستان و سرمای شدید در زمستان.

دوره گرمای طولانی، بارش کم. نبود رطوبت کافی موجب شکل گیری بادهای گرم و خشک شده است.

پوشش گیاهی: بوته های خاردار، نخل و...

حیوانات: شتر، مارمولک، موش صحرائی و...



زیستگاه چیست؟

😊 به منطقه بزرگی که در آن مجموعه ای از گیاهان و جانوران خاص زندگی می کنند، **زیستگاه** می گویند.



یکی از مهم ترین عواملی که موجب گوناگونی یا تنوع زیستگاه ها
در کشور ایران شده است چیست؟

😊 تنوع آب و هوایی



در ایستگاه هواشناسی هر روز کدام عناصر را اندازه می گیرند؟

😊 دمای هوا، میزان بارندگی، میزان رطوبت، جهت وزش باد و سرعت وزش باد.



مهم ترین عناصر آب و هوایی را نام ببرید؟

😊 دما و بارش



چگونه می توان فهمید که آب و هوای یک مکان چگونه است؟

😊 با اندازه گیری میزان دما و بارش یک مکان، در طی ماه و سال.



اشکال مختلف بارش را بیان نمایید؟

😊 باران، برف و تگرگ



میزان دما و بارش را به صورت ... نشان می دهیم.

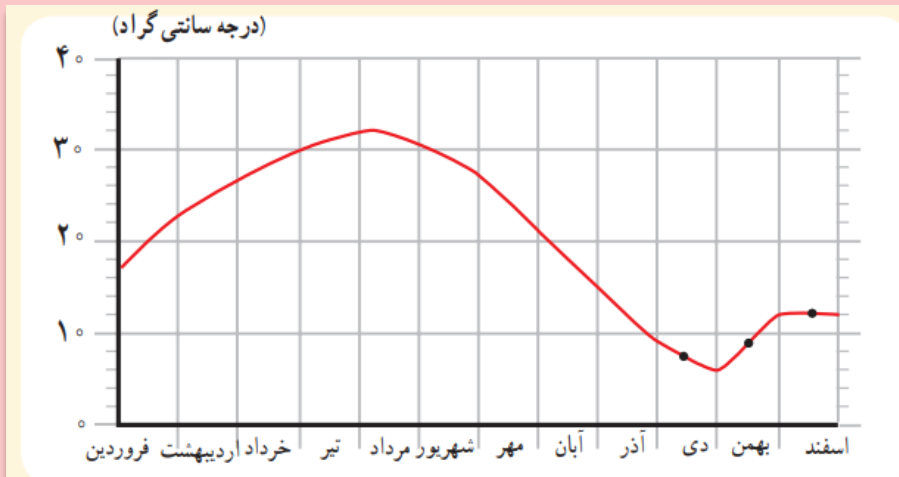


😊 نمودار



میزان دمای هوای یک ناحیه را با ... و ... نشان می دهند؟

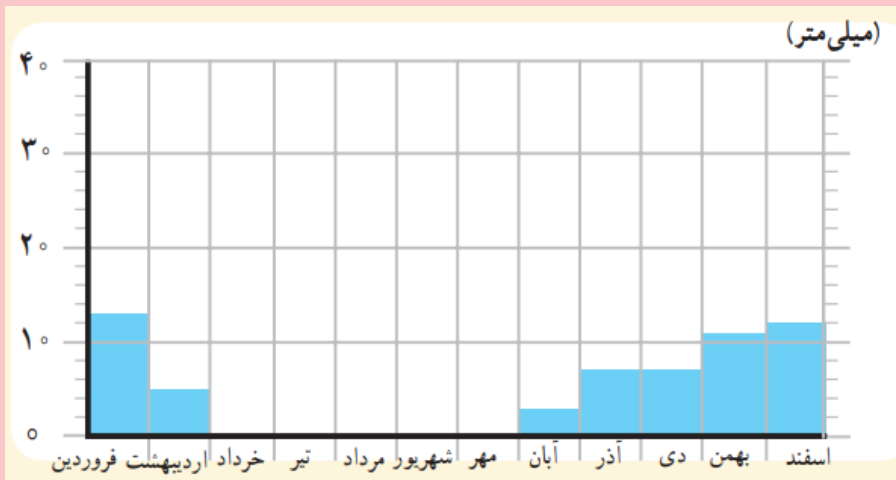
😊 با نمودار خطی و با رنگ قرمز



این نمودار میانگین* دمای شهر یزد را در ماه‌های مختلف نشان می‌دهد.

میزان بارش یک ناحیه را با ... و به رنگ ... نشان می دهند

😊 نمودار ستونی و به رنگ آبی



این نمودار بارش شهر یزد را در ماههای مختلف نشان می دهد.

چهار ناحیه آب و هوایی ایران را نام ببرید؟

😊 ۱- ناحیه معتدل و مرطوب خزری، نظیر:



جاده اسالم به خلخال، بین استان اردبیل و گیلان



چهار ناحیه آب و هوایی ایران را نام ببرید؟

😊 ۲- ناحیه معتدل و نیمه خشک کوهستانی



جنگل ابر، شاهرود، سمنان



چهار ناحیه آب و هوایی ایران را نام ببرید؟

۳- ناحیه گرم و خشک داخلی 😊



دشت ریگ جن، اصفهان



چهار ناحیه آب و هوایی ایران را نام ببرید؟

😊 ۴- ناحیه گرم و شرجی سواحل جنوب



ناحیه معتدل و مرطوب خزری در کجا واقع شده است؟ و از چه آب و هوایی برخوردار است؟

۱- ناحیه معتدل و مرطوب خزری: این ناحیه در کنار دریای خزر بین کوه‌های البرز و دریا واقع شده است و در تمام ماه‌های سال بارندگی دارد. بنابراین، مرطوب‌ترین ناحیه آب و هوایی ایران به شمار می‌آید. البته میزان بارندگی از غرب به شرق این ناحیه کاهش می‌یابد.

ناحیه خزری، تابستان‌ها و زمستان‌های معتدل دارد. اگر به شمال ایران سفر کرده باشید، دیده‌اید که در این ناحیه، جنگل‌های انبوه و مناظر زیبایی پدید آمده است.



در ناحیه خزری، برای کشت بیشتر محصولات از آب ... استفاده می شود.

😊 آب باران (دییم)



در ناحیه خزری، کدام محصول نیاز به آبیاری دارد؟



😊 برنج



ناحیه معتدل و نیمه خشک کوهستانی کدام مناطق ایران را در بر می گیرد؟
و از چه ویژگی های آب و هوایی برخوردار است؟

۲- ناحیه معتدل و نیمه خشک کوهستانی : این ناحیه، کوهستان های

مرتفع ایران و کوهپایه های اطراف آنها را در بر می گیرد. در برخی ارتفاعات این ناحیه در هنگام زمستان برف زیادی می بارد و یخبندان های شدید به وجود می آید. به همین دلیل دارای زمستان های سرد و تابستان های معتدل است. این ناحیه، با آنکه تقریباً ۹ ماه از سال بارش دارد، در تابستان ها خشک است. با این حال به دلیل بارش کافی در طی سال، کشاورزان می توانند زراعت دیم نیز داشته باشند. در ارتفاعات این ناحیه جنگل ها و مراتعی* سرسبز رویده است.



ناحیه گرم و خشک کدام مناطق ایران را در بر می گیرد؟



😊 شامل نواحی مرکزی ایران است که تابستان های گرم و خشک دارد.

😊 در بعضی از بخش های این ناحیه، بیابان هایی به وجود آمده است که ممکن است سال ها در آنجا باران نباریده باشد؛ مانند **بیابان لوت**.



اختلاف دمای روز و شب در ناحیه خشک داخلی ایران چگونه است؟

☺ اختلاف دمای شب و روز زیاد است و تابستان ها هوا بسیار گرم است.



در ناحیه گرم و خشک کدام گیاهان قادر به رشد هستند؟

😊 تنها گیاهان خشکی پسند مانند درختان تاغ و گز و بوته های خاردار.



ناحیه گرم و شرجی سواحل جنوب کدام مناطق ایران را شامل می شود و ویژگی های آن چیست؟

😊 این ناحیه در کناره های خلیج فارس و دریای عمان، از جلگه خوزستان تا بندر چابهار کشیده شده است. به طور کلی مناطق جنوبی ایران، تابستان های گرم و زمستان های ملایم دارد.



چرا ناحیه ساحلی جنوب ایران جزء نواحی خشک ایران است؟

😊 زیرا میزان بارندگی در این ناحیه بسیار کم است. اما به دلیل وجود دریا و تبخیر آب های آن، نم هوا زیاد است و حالت شرجی به وجود می آید.



